

*Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne
rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici,
morți în faimă de martiri sub regimul comunist*

LUNA ROZARULUI

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitate și de cultură creștină a Societății
„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”
Anul XX Nr. 10 (231) octombrie 2013

Luna octombrie, luna Sfântului Rozar

„Atât timp cât Rozarul va fi rostit, Dumnezeu nu va părăsi omenirea, pentru că această rugăciune are mare putere asupra Inimii Sale”, afirmă Sf. Tereza a Pruncului Isus. Sfântul Rozar **„este una dintre cele mai frumoase rugăciuni ale Bisericii Universale adresate Sfintei Fecioare”,** ne amintește PSS Ioan Ploscaru. Ne vine din vechime, istoria ne spune că Sfânta Fecioară s-a arătat Sf. Dominic (1170-1221), întemeietorul Ordinului dominican, și i-a cerut să răspândească Rozarul. În acel timp erau numeroase erezii și pentru a le învinge, Sf. Dominic s-a bazat pe puterea acestei sfinte rugăciuni pe care a făcut-o cunoscută prin predicile sale.

Sfântul Rozar este o rugăciune meditativă în care prin cele patru Mistere: de Bucurie, Lumină, Durere și Mărire, se cuprind cu mintea și inima Misterele vieții lui Isus și ale Sfintei Fecioare. Fiecare rugăciune este o petală de trandafir, adunate petalele, alcătuiesc un buchet spiritual pe care îl oferim Preacuratei.

În aparițiile sale, Sfânta Fecioară este cu Rozarul în mâini. La Lourdes, în 1858, Fecioara s-a rugat Rozarul împreună cu Bernadetta. La Fatima, în 1917, a îndemnat pe cei trei copii să se roage această rugăciune. Rozarul poate fi recitat cu ușurință de credincioși, de la cei cu studii superioare până la analfabeți, de sănătoși și de bolnavi, acasă sau în biserică, în singurătate sau comunitate, ziua sau noaptea, oricând. Episcopii noștri Martiri și preoții, în timpul persecuției Bisericii noastre, în închisorile care au împânzit țara, au găsit în rugăciunea Rozarului forța de a rezista și certitudinea libertății Bisericii. Dacă astăzi, de ziua **„Sfintei Fecioare Maria, Regina Rozarului”,** îi oferim Preacuratei cele mai frumoase flori, să nu uităm trecutul Bisericii, când Sfintei Fecioare i se ofereau în loc de flori doar suferințe. Acestea multe dureri le citim și în versurile PSS. Ioan Ploscaru: **„De ziua ta, Mamă, aș vrea să-ți ofer un Rozar/cu boabe din ani de-nchisoare/și-o Cale a Crucii-un drum spre Calvar cu stații din temniți și bare”.** Marii Pontifi și sfinții au îndemnat pe credincioși să recite Rozarul, explicându-le că este un izvor de multe haruri cerești. Papa Pius al V-lea (1566-1572) a recomandat oficial recitarea Sfântului Rozar în Biserica Catolică și tot el a instituit comemorarea **„Sfintei Maria a Biruinței”,** în ziua de 7 octombrie, în amintirea victoriei obținute în 1571, la Lepanto, asupra flotei turcești. Papa Pius al X-lea (1903-1914), în 1913, a stabilit ca zi definitivă a comemorării ziua de 7 octombrie, sub titlul de **„Sărbătoarea Preasfântului Rozar”.** Din 1960, în calendarul latin Sărbătoarea se numește **„Sfânta Maria a Rozarului”.** În calendarul greco-catolic sărbătoarea este menționată cu titlul de **„Sfânta Fecioară Maria, Regina Rozarului”.**

Suntem iarăși într-o lună închinată Mariei și Rozarului ei. Să-l luăm în mâini și să începem rugăciunea uitându-ne la viața sfântă a Preacuratei și a Fiului ei, Cristos. În liniștea rugăciunii, spune Papa Benedict al XVI-lea, sufletul primește darul **„unei priviri spre Dumnezeu”.** Cu această privire, ne vom ruga pentru toți cei dragi ai noștri, pentru Biserică și pentru suferințele omenirii.

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Despre rugăciune

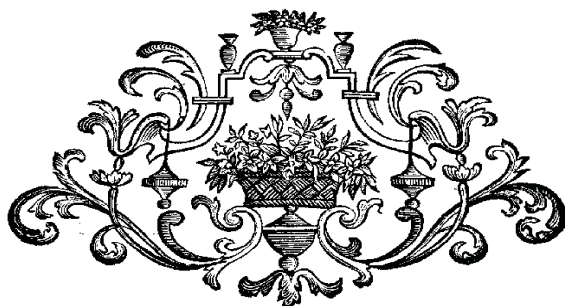
Cei care au scris despre rugăciune spun că aceasta este pentru suflet ceea ce este somnul pentru trup. După cum trupul se destinde și se reface în timpul somnului, tot așa și sufletul se odihnește în rugăciune și capătă puteri noi pentru a sluji lui Dumnezeu. Și după cum fără somn am slăbi, oricât de bună ar fi hrana, tot așa fără somnul spiritual al rugăciunii, oricât de sfinte ar fi îndeletnicirile din afară, sufletul slăbește și se îmbolnăvește.

Este foarte necesar să ne rugăm, să începem și să ne încheiem orice activitate cu rugăciunea, cu rugăciunea să ne însoțim în bucurii și amărăciuni, în toată viața noastră. Să fim siguri că la timpul potrivit vom primi de la Dumnezeu mai mult har.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriguez, SJ

“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Pagini bilingve.....	10
Sentimentul responsabilității.....	4	Paralele, sau două drepte care pleacă în două direcții diferite din același punct? (II).....	12
Biserica Greco-Catolică în perioada regimului comunist.....	5	Rondelul rozelor ce mor.....	18

„Sentimentul responsabilității ne ridică peste noi înșine”

O. Salazar

Tinere, la-nceputul acestui an de muncă intelectuală și încordare morală, îți spun:

Ești ceva mare și ai o încredințare ce-ți dezvăluie talia făpturii tale:

Ești Creștin!

Cultivă cu mândrie ceea ce ești. Învață mândria acestui nume, a numelui Dumnezeuului - Om: Isus Cristos.

Printre înșelătoarele etichete ale lumii, printre zadarnicile pronunțări de vorbe sonore, printre împletiturile inutile ale nimicurilor spoite cu înfățișare de realitate, unul singur rămâne:

Creștinul!

Precum sufletul păstrează trupul, așa creștinul păstrează omenirea. Creștinul e sufletul lumii. Singurul care o mai ferește de cadaverizare. Așa spunea un frate de-al tău din epoca păgână.

Sf. Sebastian, ofițerul de gardă al Cezarului, purta lipită de piept inscripția: „***Christianus sum!***” (Sunt creștin!) ca să-și amintească de înalta-i vrednicie, de sublima încredințare, în ceasurile de prigoană și de ispită.

Și tânăra patriciană **Cecilia** încuraja pe noii convertiți Tiburțiu și Valerian, cu vorbele: „***Fiți bravi,***

soldați ai lui Cristos, dezbrăcați forțele întunericului și îmbrăcați armele luminii !”

Fii ai Luminii! - Există în această definiție a noastră o teribilă înfruntare a vieții de întuneric pe care deseori o ducem. - Îți este încredințată Lumina sufletului, precum soarelui lumina sistemului nostru planetar. Responsabilitatea aceasta te înalță peste tine.

Te fă, tinere, vrednic de ea!
Asta-i misiunea tinereții tale.

Episcop Ioan SUCIU

„Biserica Greco-Catolică în perioada regimului comunist din România”

Correspondența Episcopului Ioan Ploscaru 1968-1975

În cartea *„Biserica Greco-Catolică în perioada regimului comunist”* - Correspondența Episcopului Ioan Ploscaru, 1968-1975, Galaxia Gutenberg, 2013, Sergiu Soica, Doctor în Istoria Bisericii, readuce în atenția cititorului pagini din istoria Bisericii Greco-Catolice din perioada persecuției declanșată în 1948: suprimarea violentă a Bisericii Unite, arestarea Episcopilor, închisorile prin care Episcopii și preoții greco-catolici și-au trăit suferința ca să împlinească cei peste 1000 de ani închisoare la care au fost condamnați pentru „vinovăția” de a fi greco-catolici și a refuza să fie ortodocși.

Din acest cadru, bazat pe documente, cu deosebire din Arhiva Consiliului Național pentru Studierea

Arhivelor Securității (ACNSAS), București, și din Arhiva Episcopiei Greco-Catolice de Lugoj, autorul desprinde un interval de nouă ani

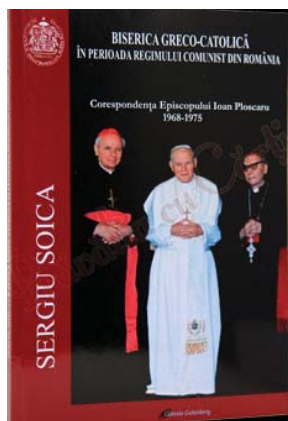
(1968-1975), în care Episcopul Ioan Ploscaru a purtat o corespondență destul de bogată cu ceilalți Episcopi din clandestinitate. Această corespondență este cercetată de autor și constituie substanța lucrării.

„*Introducere*” deschide volumul alcătuit din capitolele: *„Episcopul Ioan Ploscaru”*; *„Itinerarii în detenția comunistă”*; *„Correspondență”*; *„Scrisori adresate regimului comunist”*; *„Correspondența social-caritativă”*; *„În loc de concluzii”*, capitole urmate de *„Rezumat”* (în limba engleză), *„Bibliografie”* și *„Indici de nume”* care încheie lucrarea.

„*Introducerea*” nu este semnată, dar prin tratarea conținutului și stil, aparține autorului care își propune să faciliteze cititorului înțelegerea contextului în care Biserica Greco-Catolică a fost interzisă la 1 decembrie 1948, prin Decretul 358.

Se menționează pregătirea suprimării înfăptuită de guvernul comunist pro-sovietic cu prim-ministrul său P. Groza, mai ales după abdicarea forțată a Regelui Mihai la 30 decembrie 1947. Astfel, Decretul-Lege nr.175/1948, cu privire la reorganizarea învățământului, a condus la desființarea școlilor confesionale

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

- și Biserica Greco-Catolică avea numeroase. Au urmat desființarea Ordinelor călugărești, confiscarea tuturor bunurilor Bisericii și împărțirea lor între Stat și Biserica Ortodoxă, denunțarea Concordatului dintre România și Vatican, pseudo-sinodul de la Cluj, compus din 37 de preoți forțați să dea aspect de „unificare” cu Biserica Ortodoxă suprimării Bisericii Unite, arestarea multor preoți, arestarea Episcopilor și a elitelor Bisericii Greco-Catolice la 28 octombrie 1948, pentru toate avându-se modelul scenariului ucrainean din 1946. Potrivit Anuarului Pontifical, în 1948, Biserica Greco-Catolică avea 1822 de preoți, 1.600.857 de credincioși și 2429 de biserici.

La toate amenințările și condamnările cauzate de refuzul de a-și părăsi credința, direct și prin memorii înaintate autorităților de stat, Ierarhii noștri aduceau la cunoștință celor în drept că ***„în calitatea lor de episcopi, împreună cu preoții și credincioșii acestei Biserici, preferă să moară, decât să se lepede de credința catolică și de Sfântul Părinte, Papa de la Roma”***. În perioada imediat următoare suprimării Bisericii, pentru a exclude orice posibilitate de a rămâne catolic și a forța credincioșii să intre în Biserica Ortodoxă, în Banat și Transilvania s-a interzis limba română în bisericile romano-catolice!!!!

Bisericii Greco-Catolică a intrat în clandestinitate, s-au consacrat noi Episcopi în locul celor întemnițați,

Episcopii: Ioan Ploscaru, Alexandru Todea, Ioan Dragomir, Iuliu Hirțea și Tit Liviu Chinezu, pe care, la rândul lor, îi așteptau închisorile.

Primul capitol al cărții este destinat Episcopului Ioan Ploscaru, condamnat la 52 de ani de închisoare pentru „crimă de trădare de patrie, instigare la crimă de trădare de patrie și uneltire contra ordinii sociale”.

Autorul prezintă biografia Episcopului din momentul în care acesta, copil, își părăsește satul ca să devină elev al Liceului „Sfântul Vasile cel Mare” din Blaj, pe urmă teolog la „Academia de Teologie Română Unită” tot din Blaj, la absolvirea căreia este hirotonit preot de către Mitropolitul Vasile Suci. Episcopul Ioan Bălan îi propune continuarea studiilor la Universitatea din Strasbourg. În Franța îl va întâlni pe Mons. V. Ghika. Peste ani drumul vieții lor va deveni același: drum prin închisorile țării, drum al martiriului.

În Dieceza de Lugoj, unde ajunge datorită PSS Ioan Bălan, va fi Canonic și Vicar general episcopal. În 1948, la 30 noiembrie, în urma arestării Episcopilor, este consacrat Episcop de către Nunțul Apostolic Gerard Patrick O'Hara, pentru Dieceza de Lugoj. În noua calitate începe să organizeze Biserica în condițiile clandestinității, dar este arestat în 1949 și condamnat la cei mai mulți ani de închisoare.

Autorul introduce în volum
(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

„Itinerarul” Episcopului Ioan Ploscaru în închisorile comuniste timp de 14 ani, din care 2 ani singur într-o celulă, supraviețuind datorită rugăciunii continue. Pentru întreținerea gândirii și a memoriei, a creat versuri-poezia **„Procură”**, închinată Preacuratei, a scris-o cu sânge pe pereții închisorii Ministerului de Interne din București -, versuri pe care, după 1989, le-a publicat în volumul **„Cruci de gratii”**. Volumul pe care îl prezentăm cuprinde și titlurile lucrărilor Preasfinției Sale, care, în afară de munca pastorală desfășurată în clandestinitate și libertate, a fost și scriitor.

Cf. D. 411 din 1964, a fost eliberat în același an, dar, ca și toți ceilalți Episcopi, a continuat să fie supravegheat, urmărit, interogat - o relativă libertate până în 1989.

Capitolul **„Corespondență”** cuprinde o parte din scrisorile care și le-au scris între ei Episcopii Ioan Ploscaru, Alexandru Todea, Ioan Dragomir și Iuliu Hirțea. În întregimea lor aceste pagini sunt o mărturie, am îndrăzni să spunem testamentară, despre credința acestor mari personalități ale Bisericii noastre și despre spiritul lor de jertfă, despre iubirea și fidelitatea față de Biserica Catolică și datorita de a păstra integritatea Bisericii Greco-Catolice potrivit unui act istoric juridic: **„Actul Unirii de la 1700 care pe lângă acceptarea punctelor de credință are stipulații de ordin liturgic-ritual**

și juridic: ritul oriental” (Sergiu Soica, „Biserica Greco-Catolică în perioada regimului comunist din România - Corespondența Episcopului Ioan Ploscaru, 1968-1975”, Galaxia Gutenberg, p.77).

După ani de persecuție continuă, conducerea regimului comunist a constatat că teroarea împotriva Bisericii Greco-Catolice a eșuat și că Biserica exista în clandestinitate. În această situație, prin 1975, autoritățile comuniste pun problema creării unei Biserici Catolice Române prin care, intrând, Biserica Greco-Catolică și-ar recâștiga libertatea. Proiectul acestei Biserici este prezentat Episcopilor noștri pentru a fi discutat. Corespondența dintre Episcopi, miezul însăși al cărții, se centrează pe această problemă. Proiectul este analizat din toate unghiurile posibile, punând în cumpănă avantajele și dezavantajele realizării proiectului. Prudența și previziunile sunt hotărâtoare, de aceea și răspunsul Episcopilor este același. Desigur, o Biserică Catolică Română ar pune țara într-o altă poziție, ar fi mai bine cunoscută în lume, dar niciodată ei, Episcopii greco-catolici, nu ar accepta o Biserică ruptă de Roma, de Papa de la Roma. Pe de altă parte, **„acceptarea ritului latin ar însemna desființarea Bisericii Greco-Catolice, acceptată prin seducere, ceea ce nu au reușit cu temnițele și cu moartea. Episcopii noștri și-au dat**

(continuare în pag. 8)

viața pentru această Biserică, nu au căutat altă alternativă” (Op.cit., p.85 - Scrisoarea PSS Ioan Ploscaru către PSS Alexandru Todea).

În continuarea scrisorii, PSS Ioan Ploscaru formulează câteva întrebări: **„Pentru ce Biserica Ortodoxă și Guvernul ar fi mai favorabili ritului latin?”, „Nu ar fi aceasta o capcană pentru a separa pe credincioși de preoții lor?”, „Ar fi aceasta o soluție pentru Biserica Ortodoxă de a-și menține lăcașurile de cult confiscate prin așa – zisa <unificare>?”, „Dacă s-ar efectua schimbarea ritului, ne-ar fi oare interzis cântările orientale (Cristos a înviat, Sfinte Dumnezeule, Heruvicul, etc.)?**

Sunt și alte întrebări care s-ar pune. Pentru noi nu formele sunt esențiale, ci libertatea” (Op.cit., p.87).

Conștient de complexitatea și gravitatea ridicată de proiectul unei Biserici Catolice Române, PSS Ioan Ploscaru conchide: **„cred că este util ca problema să fie meditată cu simț de răspundere și prudență de toți cei care sunt chemați să o dezlege și de cei vizați să o primească sau să o refuze”.**

Răspunsul PSS Alexandru Todea amplifică întreaga problemă. Se pune în discuție și intenția Statului de a avea o singură Biserică românească puternică **„îndiferent de nume, și apoi nu în legătură cu ideea: cum s-ar putea face o adevărată unire**

a Bisericii Greco-Catolice cu cea Ortodoxă? Preasfinția Sa pune în lumină un adevăr de netăgăduit: pentru ca o Biserică să fie puternică se exclude o unire exterioară, e absolută nevoie de **„cea interioară bazată pe anumite convingeri de nezdruincinat și care, uneori cer sacrificii până la totală dăruire”.** Unirea?! Dar cu cine? Și continuă: **„După Primul Război Mondial a început discriminarea confesională și <dominația> Bisericii Ortodoxe”** (Op.cit., p.87).

Concluzia este de o claritate evidentă: pentru Biserica Greco-Catolică este vitală **„libertatea în ritul pe care l-am avut înainte de 1948”**, restituirea lăcașurilor de cult și, unde nu se poate, celebrări alternative cu ortodocșii în aceleași biserici.

În ceea ce privește schimbarea ritului, răspunsul Preasfinției Sale este clar: **„...pentru mine nici nu poate fi vorba de o soluție pe cale de schimbare a ritului”** (Op.cit., p.98). Despre o Unire cu Biserica Ortodoxă? Soluția este cu totul alta: **„Unirea cu Roma făcută direct de ortodoxia română. La Capul Bisericii noi nu renunțăm, nu din capricii, ci, din convingeri nezdruincinate”** (Op.cit., p. 97).

În scrisorile lor, Episcopii Ioan Dragomir și Iuliu Hirțea mărturisesc aceleași hotărâri. La toți regăsim încrederea deplină în obținerea libertății Bisericii noastre pentru că **„deasupra tuturor e Dumnezeu, când**

(continuare în pag. 9)

va suna ceasul Său”, spune PSS Ioan Dragomir, continuând **„Eu personal nu cred în această sigilare definitivă a Bisericii noastre în mormânt”**. Și chiar dacă ortodoxia propovăduiește **„o ură teribilă împotriva Bisericii noastre și contra Romei”**, Biserica Greco-Catolică va fi liberă pentru că **„nu se poate ca adevărul, dreptatea și libertatea să nu învingă, e chestie numai de timp”** (Op.cit.,p. 127). Am putea spune că PSS Iuliu Hirțea completează ideea: **„De altfel, în veacul în care trăim, nu se poate nici măcar concepe suprimarea unei Biserici, cum - din păcate - s-a întâmplat la noi”** (Op.cit.,p.130).

Ultimele pagini ale cărții cuprind **„Scrisoarea adresată Cardinalului Julius August Cardinal Dopfner de Episcopul Ioan Ploscaru - 12 noiembrie 1968”** și **„Sinteza din expunerea Episcopului Ioan Ploscaru în Franța”**.

Scrisoarea adresată Cardinalului Dopfner este alcătuită din întrebările Cardinalului privitoare la Biserica Greco-Catolică din țara noastră și răspunsurile Preasfinției Sale.

Sinteza expunerii în Franța, după 1989, a P.S.S. Ioan Ploscaru a avut ca scop să informeze Episcopii și credincioșii Bisericii Catolice Franceze despre situația din trecut a Bisericii noastre și despre prezentul ei. Pentru că suferințele Bisericii noastre se datorează în mare parte Bisericii

Ortodoxe, Preasfinția Sa a ținut să sublinieze că **„N-am venit pentru a ataca Biserica Ortodoxă Română chiar dacă adevărul are exigențele sale”**.

Prin cartea **„Biserica Greco-Catolică în perioada regimului comunist”**, autorul îmbogățește paginile Istoriei Bisericii Greco-Catolice cu adevărurile interzise atât de mult timp. Nu intervine, pune în fața cititorului documentul care cere o atitudine. E adevărat, clatină și liniștea celor care și-au găsit loc într-o comoditate sau într-o neputință de a gândi, în spatele expresiei stereotipe: **„Tot un Dumnezeu este!”**

Când în urma noastră este atâta nedreptate și sunt atâtea jertfe, conștienți că Biserica nu se poate despărți niciodată de trecutul ei, datorită fiecăruia dintre noi este să lucreze pentru Biserică, pentru prezentul și viitorul ei, ca să o avem tot așa sfântă și frumoasă cum am primit-o datorită atâtor sacrificii , și tot așa să o lăsăm celor ce vor veni. Desigur, să lucrăm, dar nu oricum, ci amintindu-ne cuvintele Cardinalului Newman: **„...să nu călcăm în Biserică precum pe moșia ori pe bunurile noastre, în loc să o confundăm mai mult sau mai puțin cu noi, să ne străduim, dimpotrivă, fără a aștepta vreo răsplată personală, să ne contopim cu Biserica”**.

Otilia BĂLAȘ

“C’est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

Récits de Mgr. Ploscaru, évêque de Lugoj

Et sur les problèmes de son Eglise:

Il développe également les problèmes que continue à vivre son Eglise. En effet si, en décembre 1989, la chute du rideau de fer a entraîné le premier gouvernement provisoire à rétablir la liberté d'expression et à annuler le décret de 1948 supprimant l'Eglise Gréco-Catholique, les 4000 immeubles confisqués par le gouvernement continuent à être occupés par des écoles d'Etat, des musées, des usines, des administrations. Quant aux 2400 lieux de cultes remis aux Orthodoxes, ces derniers ne veulent pas de restituer. L'Eglise Orthodoxe a toujours vécu „en symphonie” avec le gouvernement, qu'il soit turc, russe ou communiste, c'est-à-dire qu'elle en a suivi assez facilement ses directives. Les évêques orthodoxes qui n'ont pas voulu suivre cette tendance ont été rapidement éliminés par le pouvoir.

„Cette non restitution est voulue par Orthodoxes, avec l'espoir qu'à la longue cela découragera nos fideles de revenir dans notre Eglise, et que ceux-ci iront à la leur, puisque les rites sont les mêmes. Il s'agit pour eux de conserver leurs revenus paroissiaux. Il s'agit par eux de rester l'Eglise la plus importante du pays.

Certains pourraient être tentés de croire que j'ai gardé ressentiment envers les orthodoxes du fait des dures épreuves que j'ai endurées, en partie de leur fait. Il n'en est rien. Je reconnais que les Orthodoxes ont aussi souffert du régime communiste, mais par opposition ou désaccord avec le régime, très peu pour leur Foi. Ensuite, il faut faire une distinction entre la masse des fideles orthodoxes et la hiérarchie. Depuis 1945, aucun évêque pressenti n'a pu aller faire des études à l'étranger sans avoir reçu l'agrément du pouvoir. De même, aucun n'a pu être nommé sans l'aval du pouvoir. Avec, en contrepartie, l'obligation de se soumettre.

Cependant, fait unique en Roumanie, le Métropolite orthodoxe de Timișoara, Mgr. Corneanu, a rendu, des 19 janvier 1990, aux greco-catholiques de Lugoj, leur cathédrale et quelques églises et bâtiments, dont l'évêché. J'entretiens d'excellents rapports avec lui”.

(a suivre)

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

Amintiri ale Mons. Ploscaru de Lugoj

Despre problemele Bisericii sale:

Episcopul Ploscaru a explicat problemele existente în Biserica sa. În adevăr, dacă în decembrie 1989 căderea „cortinei de fier” a determinat primul guvern provizoriu de a reda libertatea de expresie și a anula Decretul din 1948 prin care a fost suprimată Biserica Greco-Catolică, 4000 de imobile confiscate de guvern continuă să fie ocupate de școli de stat, de muzee, uzine, de administrație. Cât privește cele 2400 lăcașuri de cult date ortodocșilor, aceștia nu vor să le restituie. Biserica Ortodoxă întotdeauna trăiește „în simfonie” cu conducerea, fie turcă, rusă sau comunistă, adică, ea urmează destul de ușor directivele lor. Episcopii ortodocși care n-au vrut să urmeze această tendință au fost repede eliminați de putere.

„Acest refuz de a restitui este dorit de Ortodoxie, în speranță că în timp va descuraja pe credincioșii noștri de a reveni în Biserica noastră, și că aceștia vor merge la ei, pentru că ritul este același. Acționează ca să păstreze pentru ei vechile parohii greco-catolice. Acționează în așa fel ca să rămână Biserica cea mai importantă în țară.

Indiscutabil, s-ar putea crede că port un mare resentiment față de ortodocși din pricina încercărilor pe care le-am îndurat, în parte datorită lor. Nu este adevărat. Recunosc că și ortodocșii au suferit din cauza regimului comunist, dar datorită opoziției sau dezacordului față de regim, foarte puțini pentru credința lor. În continuare, trebuie făcută distincție între masa credincioșilor ortodocși și ierarhie. După 1945, nici un episcop prezent nu a putut studia în străinătate fără aprobarea puterii. De asemenea, nici unul nu a putut fi numit fără girul puterii. Cu, în compensație, obligația de supunere.

Totuși, un fapt unic în România, Mitropolitul ortodox de Timișoara, Mgr. Corneanu, a redat la 19 ianuarie 1990, greco-catolicilor din Lugoj, Catedrala și câteva biserici și clădiri, printre care Episcopia. Cu Mitropolitul Corneanu întrețin raporturi excelente”.

(va urma)

Paralele, sau două drepte care pleacă în direcții diferite din același punct? (II)

Scurtă biografie

a Sf. Benedict de Nursia

Informații certe despre viața Sf. Benedict lipsesc aproape cu desăvârșire. Exceptând un scurt poem atribuit lui Marc, un călugăr de la Monte Casino, există doar un recit hagiografic al vieții sale în volumul II al *Dialogurilor* scrise de Papa Grigore I (sau Grigore cel Mare). Cartea, în patru volume, este terminată în anul 593, la un interval de aproximativ 30 de ani de la moartea lui Benedict. Papa Grigore I nu a fost un istoric și nici nu și-a propus să producă un document, ci a încercat să facă portretele spirituale ale unor oameni cu viață sfântă, contemporani. El ne prezintă o doctrină prin intermediul selecției scurtelor recituri din viața lui Benedict și a altor persoane sfinte [Vie de Saint Benoit]. Dialogurile relatează minunile săvârșite de episcopi, călugări, preoți, oameni din popor, care au trăit în Italia. Paternitatea textului i-a fost contestată Papei Grigore, dar poziția recentă a cercetătorilor este în favoarea acceptării acestei culegeri de vieți miraculoase, așa cum este, deoarece chiar autorul, într-o scrisoare către episcopul Maximilian de Siracusa, spune că intenția *Dialogurilor* este de a prezenta un fel de „florețum” (florilegiu, sau literar „flori”) al celor mai impresionante miracole ale sfinților italieni. Papa Grigore I precizează că informațiile lui referitoare la viața

lui Benedict de Nursia provin de la patru persoane care l-au cunoscut pe Benedict: **Constantin**, starețul care i-a urmat la conducerea mănăstirii Monte Cassino, **Valentinianus**, **Simplicius** și **Honoratus**, superior la mănăstirea din Subiaco în vremea când Grigore I scria *Dialogurile*.

Viața lui Benedict de Nursia, redată în volumul II al *Dialogurilor* Papei cu diaconul său Petru există și într-o versiune în limba română, „Viața și minunile Sf. Benedict” datorită traducerii efectuate de Marius Ivașcu [10].

Tineretea lui Benedict

Data nașterii este incertă, undeva în intervalul 480-490. Este fiul unei familii nobile romane din Nursia (Norcia în italiană), în provincia Umbria din Italia Centrală. Tatăl său Eutropus, fiul lui Iustinian Probus era din familia Anicia și era consul și căpitan general al romanilor din regiunea Nursiei. Mama sa provenea din familia conților de Nursia, Reguardati. A avut o soră, Scolastiqua, o fecioară sfântă care a fondat o comunitate de călugărițe, probabil după Regula elaborată de Benedict. Prenumele Benedict este creștin, provenind de la *binecuvântare*, „benediction” în limba latină.

Copilăria și-o petrece la Nursia, unde locuia cu părinții. Aici primește și primele elemente de educație, în

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

compania unui sclav bine instruit. Aceasta era regula în toate familiile aristocrate. La vârsta adolescenței Benedict părăsește familia pentru a studia la Roma dreptul și literele clasice, studii care permiteau accesul la responsabilități administrative. El pleacă la Roma cu doica sa Cyrilla, în jurul anului 495, instalându-se pe malul drept al Tibrului aproape de colina Aventin. Roma acelor timpuri avea aproximativ un milion de locuitori și prospera sub domnia regelui ostrogot Teodoric cel Mare care încearcă să restaureze și să înfrumusețeze orașul. Destul de repede, Benedict vede în viața desfrânată a orașului un pericol pentru credința sa și hotărăște să părăsească Roma, să se consacre studiului Bibliei, fiindu-i teamă că va cădea în abisul viciilor și al senzualității. Se instalează în primă etapă cu doica sa la Effide, cam la 80 km est de Roma. Aici face prima minune, reparând prin rugăciune sîta pe care doica sa o împrumutase și a spart-o din greșeală.

Viața monahală

Popularitatea dobândită îl sperie și părăsindu-și doica se retrage într-o zonă de munte puțin populată, la Subiaco, pentru a duce o viață retrasă de pustnic. Hotărârea este luată pentru a urma calea căutării lui Dumnezeu. Aici întâlnește un călugăr retras, Roman, pe care-l întreabă unde există un loc inaccesibil ochilor lumii. Roman îi indică o grotă la picioarele unei stânci și îi aduce zilnic o pâine pe care o coboară

de pe stâncă într-un coș prevăzut cu o frânghie și un clopoțel. Duce astfel o viață de anahoret, după modelele inaugurate deja începând cu sec. III de către Paul din Teba, Antonie cel Mare și Vasile din Cezareea. Viața de anahoret a lui Benedict ia sfârșit după trei ani, când călugărul Roman nu mai vine, probabil fiind mort. În noaptea de Paști, un preot dintr-un sat din apropiere are un vis în care i se cere să-i ducă mâncare lui Benedict. Preotul urmează cererea din vis, îl întâlnește pe Benedict și le vorbește oamenilor despre el. În curând, mai multe persoane vin să-l viziteze. Se gândește să părăsească pustnicia, fiind ispitit de reîntoarcerea la viața pe care o părăsise. Rezistă ispitei, iar când un grup de călugări rămași fără stareț îl roagă să le devină el conducător, după câteva ezitări acceptă, părăsind grota sa pentru comunitatea din Vicoaro.

Prima comunitate religioasă la Vicoaro

În jurul anului 510, la vârsta de 30 de ani, Benedict devine stareț pentru prima dată. Destul de repede își dă seama că grupul de călugări pe care-l păstorește duce o viață departe de principiile stabilite de Sfântul Pahomie. Benedict încearcă să restabilească disciplina și obișnuința spovedaniei, care permite recunoșterea greșelilor și părerea de rău. Călugării regretă chemarea pe care i-au făcut-o lui Benedict și încearcă să-l înlăture otrăvindu-l cu ierburi amestecate în vinul liturgic.

(continuare în pag. 14)

Dar când Benedict binecuvântează vinul făcând semnul crucii, cupa se sfarmă. Fără să se supere, Benedict decide să revină la singurătatea grotei sale și părăsește mănăstirea.

Fondarea primelor mănăstiri

După ce Benedict se întoarce la grota lui, tot mai multe persoane doresc să-i urmeze stilul de viață. Părăsește din nou grota și se instalează la Subiaco împreună cu discipolii săi. După ce obține autorizația episcopului local, Benedict fondează o comunitate. El repartizează călugării în case care nu pot avea mai mult de doisprezece locuitori. Numărul acesta este în strânsă legătură cu numărul apostolilor. Deși se inspiră din modelele cenobitismului răsăritean, el refuză derivatele orientale în direcția unor penitențe exagerate. Benedict insistă asupra necesității **umilinței**, fără a recomanda **mortificarea**. Mi se pare necesară lămurirea celor doi termeni, pentru a putea aprecia în mod corect spiritul benedictin.

Cuvântul **umilință** derivă din latinescul *humus*, care înseamnă *pământ*. Termenul desemnează o trăsătură de caracter a individului care se evaluează pe sine într-o manieră realistă. Umlința este opusă oricărei viziuni deformate pe care o poate avea cineva despre sine (orgoliu, egocentrism, narcisism, dezgust de sine), viziune care poate fi în legătură cu o anumită patologie, de o anumită intensitate. Umlința nu este o calitate înăscută a ființelor umane; în general se consideră că ea este dobândită

în timp și ține de o anumită maturitate afectivă sau spirituală. *Umlința se înrudește cu conștientizarea condiției proprii și a locului tău în mijlocul altora și în univers*. Umlința nu este în mod obligatoriu legată de felul în care un individ se prezintă în fața altora. Astfel, *modestia* nu este o formă de umilință, ci mai curând o „demonstrație” de umilință pe care o poate face chiar o persoană lipsită de umilință. La fel, *mândria* nu este incompatibilă cu umilința, un individ poate fi mândru de el, de realizările sale, tocmai pentru că el posedă suficientă umilință pentru a-și da seama că a făcut mult pentru ceea ce este (sau poate) el. La polul opus, este o dovadă de lipsă de umilință dacă cineva își supraestimează capacitățile proprii, prezentându-și realizările drept mediocre [<https://fr.wikipedia.org/wiki/Humilit%C3%A9>].

Mortificarea este o practică de asceză religioasă care constă în *impunerea unei suferințe*, în general fizică, *pentru a progresa în domeniul spiritual*. Termenul de mortificare și verbul asociat provin de la *latinescul mortificare*, ceea ce literalmente înseamnă *a face să moară*. În limbajul curent mortificare înseamnă a impune cuiva o umilință, o constrângere, sau cf. DEX *chinuire, torturare*. Cu toate acestea, în lumea creștină, cuvântul are o istorie și o semnificație specifică. De-a lungul timpului, excesele n-au lipsit și au condus deseori la căutarea

(continuare în pag. 15)

(urmare din pag. 14)

bolnăvicioasă a suferinței și la disprețuirea propriului corp. În lumea catolică este frecventă și contestarea vehementă a necesității mortificării. De aceea învățătura catolică despre mortificare poate fi rezumată astfel:

Nici o viață autentic religioasă nu se poate dezvolta fără a recurge la mortificare;

Practicarea catolică a mortificării trebuie să caute mereu măsura potrivită evitând exagerările care pot dăuna sănătății și calității vieții spirituale.
[\[https://fr.wikipedia.org/wiki/Mortification\]](https://fr.wikipedia.org/wiki/Mortification)

Pietatea și renumele lui Benedict atrag un număr din ce în ce mai mare de persoane la Subiaco. Un preot din vecinătate, Florentius, devine gelos pe influența lui Benedict și încearcă prin diverse manevre să-l discrediteze pe Benedict și pe călugării săi. Când încercarea cu femeile păgâne puse să danseze în preajma mănăstirii eșuează, Florentius îi trimite lui Benedict o pâine sfințită otrăvită. Benedict oferă pâinea unui corb domesticit, care o refuză. Astfel Benedict evită și otrăvirea cu pâine, după cea cu vin. În fața acestei ostilități a lui Florentius, Benedict decide să părăsească Subiaco cu câțiva călugări, mergând spre sud, într-o regiune aridă și mai puțin încreștinată. În final se instalează la Monte Cassino.

Fondarea mănăstirii

Monte Cassino

Locul ales pentru instalare a fost sediul unei legiuni romane. Într-o

pădure din vecini era un pustnic, pe nume Martin, care dorind să lupte contra atracțiilor lumești a cerut să fie legat de un arbore. Benedict îl convinge să renunțe la lanțuri, pentru a trăi pentru Dumnezeu prin dragoste și nu prin frica față de lume. Pustnicul acceptă și devine unul dintre călugării lui Benedict. De altfel, călugării pleacă să predice în împrejurimi pentru a-i încreștina pe localnici. Pădurea în care călugării voiau să construiască mănăstirea, a fost un loc de cult al zeităților păgâne, un templu vechi a lui Apollon și Jupiter, ceea ce produce prăbușirea repetată a construcției călugărilor. Biografia lui Benedict spun că după găsirea și distrugerea idolilor, aceste manifestări au dispărut. Recitul vieții lui Benedict arată că el a făcut față manifestărilor demoniace prin rugăciune. Folosind pietrele vechiului templu, călugării ridică o capelă și un oratoriu.

Miracole și profeții

În anii următori instalării, relatările arată că viața lui Benedict a fost marcată de darul profeției. În două cazuri, Benedict știe pe căi misterioase despre infracțiunea de încălcare a regulii mănăstirești. Un călugăr care a păstrat donații uitând că a făcut votul de sărăcie, este pedepsit. Un alt călugăr este descoperit că nu și-a ținut ajunul.

Reputația lui de profet îl face pe regele ostrogot Totila să dorească o întâlnire cu Benedict. El se deplasează

(continuare în pag. 16)

pentru a-l întâlni, iar Benedict critică aspru cruzimea sa în bătălii și îi prezice moartea. Recitul vieții lui descrie și alte profeții, inclusiv profeția distrugerii mănăstirii Monte Cassino. Benedict moare în anul 547.

Regula benedictină și viața religioasă

Organizarea progresivă a vieții călugărilor în mănăstire dă naștere Regulii benedictine. Benedict insistă ca viața călugărilor să fie orientată spre Dumnezeu: „*Să nu se pună nimic, absolut nimic înaintea lui Cristos care binevoiește să ne conducă la viața eternă*”.

Aici, la Monte Cassino, Benedict construiește viitorul leagăn al Ordinului benedictin. În jurul anului 540 Benedict stabilește pentru călugări o regulă de viață numită ulterior **Regula benedictină** a cărei expansiune este deosebit de mare și care este reluată și codificată ulterior de către Sfântul Benedict de Aniane. Inspirată de Sfintele Scripturi, Regula recomandă călugărilor, care trăiesc în comunități conduse de un superior, respectarea a patru principii esențiale:

Moderația, (*discretio* în latină) care este prezentă în folosirea zilnică a mâncării, băuturii și somnului,

Seriozitatea, care are drept corolar liniștea, tăcerea,

Austeritatea, care implică îndepărtarea de lume și renunțarea la posedarea de bunuri,

Blândețea făcută din bunătate, din dragoste evanghelică, ospitalitatea

exersată față de oamenii modești.

Obligați la lectură și munci manuale, călugării trebuie să se consacre serviciului lui Dumnezeu care culminează cu Liturghia orelor, sau „oficiul divin”. Viața călugărilor este împărțită în mod riguros, dar lasă loc și indulgenței față de limitele fizice individuale. Ritmul acestei vieți este dat de alternanța sarcinilor zilnice și celebrarea „oficiilor”. Se pot distinge trei poli ai activității: **rugăciunea, munca și lectura**. De aici vine și celebra deviză benedictină, care nu apare totuși scrisă în Regulă: **Ora et labora**.

Moștenirea lăsată de Sf. Benedict de Nursia

Viața monahală creștină

Influența lui Benedict asupra monahismului occidental și asupra întregii vieți intelectuale a creștinismului este deosebit de importantă, în mod special datorită Regulii cunoscute sub numele de „*Regula Sfântului Benedict*”. Această Regulă propune simultan cu un parcurs individual spre Dumnezeu și un ideal de viață colectivă. Uneori Regula este dată ca exemplu de organizare a unei întreprinderi. Răspândirea spectaculoasă a *Regulii Sf. Benedict* s-a făcut după mai bine de un sfert de mileniu, în condițiile create de renașterea carolingiană și a apariției omului potrivit: **Benedict de Aniane** (aprox 750 – 821).

În urma unui eveniment dramatic,
(continuare în pag. 17)

Benedict de Aniane duce o viață ascetică la o mănăstire din apropiere de Dijon și studiază numeroase reguli de viață monahală aflate în folosință atunci, printre care cele ale Sf. Pahomie, Sf. Vasile și Sf. Colomban. După ce obține de la Charlemagne scrisorile de imunitate necesare și recunoașterea libertății călugărilor de a alege starețul, el organizează mănăstirea de la Aniane. Alege Regula lui Benedict de Nursia, completată cu unele elemente din Regula Sf. Colomban și impune aplicarea strictă a acestei Reguli îmbunătățite. Mai mult de trei sute de călugări formați în mănăstirea de la Aniane sunt trimiși să răspândească Regula benedictină, să reorganizeze vechile mănăstiri și să fondeze altele noi. În anul 792 mănăstirea de la Aniane devine mănăstire regală și un centru important de unde Benedict încearcă să impună Regula benedictină în regatul franc. Primește un ajutor important din partea regelui Ludovic cel Pios, cu care organizează trei Sinoade (816, 817, 818-819), menite să impună unitatea religioasă a Imperiului. Sprijinul regal și al unor stareți influenți, tactul cu care și-a pus în aplicare planul, au asigurat răspândirea vieții benedictine și în Saxonia și Italia, iar ulterior în întreaga Europă occidentală. Aș aminti doar Congregația benedictină a Ordinului de Cluny și a celui Cistercian.

Psalmii și Liturgia orelor

Cartea Psalmilor, pe care tradiția ebraică îi atribuie regelui David, are un

loc important în liturghie și rugăciunea călugărilor. În Orient, unii pustnici recitau zilnic cei 150 de psalmi. Benedict de Nursia a considerat acest lucru un exces și a repartizat recitarea psalmilor pe parcursul unei săptămâni. Desigur, călugărilor li se lăsa libertatea de a recita voluntar mai mult. Această reformă a Psaltirii a avut numeroase consecințe: ea permitea repartiția recitării psalmilor în funcție de diferitele momente ale zilei. Pe de altă parte, se putea acorda un loc mai important recitării fiecărui psalm în timpul oficiilor divine, facilitând dezvoltarea cântecului gregorian. Divizarea Psaltirii a inspirat Liturgia orelor, rugăciunea comună din Biserica Catolică Romană.

Primul pas al paralelei Sf. Vasile cel Mare – Sf. Benedict de Nursia: biografiile Valoarea și credibilitatea surselor

Documentele referitoare la viața Sf. Vasile sunt numeroase și credibile. Istoriografia Bisericii i-a cercetat fără mari dificultăți viața, activitatea și opera, fixându-i un loc „confortabil” în rândul persoanelor care au marcat evoluția Bisericii: este sfânt recunoscut atât de Biserica Răsăriteană, cât și de cea Apuseană, este unul dintre Părinții Capadocieni ai Bisericii, este recunoscut Doctor al Bisericii de către ambele Biserici.

Sursele care au permis

(continuare în pag. 18)

reconstituirea unui traseu al vieții Sf. Benedict de Nursia sunt puține și precare: un poem scurt scris de un călugăr de la Monte Cassino și un recit hagiografic al vieții, scris de Papa Grigore cel Mare. Recitul Papei Grigore I conține (nu întâmplător) scene care amintesc diverse momente și figuri biblice din Vechiul sau Noul Testament.

Plecarea lui Benedict de acasă amintește de plecarea lui Abraham din Vechiul Testament. Primul miracol, cel cu sita seamănă destul de mult cu episodul Nunții din Cana din Noul Testament. În cursul prezenței lui Benedict la Subiaco au loc alte patru minuni care seamănă cu evenimente biblice:

Benedict sparge o rocă din care țâșnește apa, rezolvând problema aprovizionării cu apă a călugărilor în maniera lui Moise,

Episodul în care unealta de lucru a unui călugăr cade în lac iar Benedict i-o dă călugărului spunând „lucrează și nu fii trist” amintește de profetul Elisee din Vechiul Testament,

Tentativa de otrăvire cu pâine amintește de trădarea lui Iuda Iscarioteanul, iar prezența corbului domesticit din preajma lui Benedict amintește de profetul Elie.

Desigur, citind astfel de biografii, zâmbești îngăduitor și arunci totul „în tolba cu povești”. Dar Benedict a fost un personaj real! A trecut pe la Subiaco, a întemeiat mănăstirea Monte Cassino și

a lăsat un document scris real, Regula de viață monahală.

Educația, pregătirea și opera

Activitatea Sf. Vasile, modul în care a impus respect contemporanilor, opera sa, sunt posibile datorită unei educații temeinice în diverse domenii: retorică, cultură helenistică păgână, filosofie și scrierile creștine. Iar sursele atestă toate aceste aserțiuni.

Despre pregătirea lui Benedict nu se spune mare lucru, ca și când o cultură păgână sau creștină ar fi dăunat imaginii lui de sfânt. Dar Benedict a cunoscut regulile monahismului răsăritean! Altfel nu era posibilă elaborarea Regulii sale și nici inovațiile pe care le-a introdus datorită evaluării eficienței reale a regulilor urmate de cenobitismul și anahoretismul răsăritean. Benedict nu a fost figura angelică și neajutorată zugrăvită de Grigore cel Mare, care rezolva totul prin rugăciune și minuni. A fost un real talent organizatoric, cu eficiență și aderență la sufletele consacrate imitației lui Cristos.

Nu se spune nicăieri ce a scris. Dar Benedict de Aniane nu a studiat opera unui anonim! Evaluând valoarea acestei opere, Benedict de Aniane o situează acolo unde (în ochii săi) nu se afla nici Regula Sf. Pahomie, nici Regula lui Vasile.

O concluzie pematură, parțială

Textul de mai sus este doar un prim pas în tratarea temei mai largi a monahismului răsăritean și apusean.

(continuare în pag. 19)

(urmare din pag. 18)

În acest punct al analizei, Sf. Benedict de Nursia este pur și simplu „strivit” de comparația vieții sale cu cea a Sf. Vasile cel Mare. Cu elementele pe care le-am avut la dispoziție și cu tratarea onestă a surselor, nu este posibilă o altă amplasare a vieții celor doi pe scara valorilor. Nu am privilegiat pe nimeni în expunere.

Dacă m-aș opri aici aș face o greșeală. Viața celor doi a fost iluminată doar dintr-o direcție, când undeva, persista probabil o anumită ceață. Mă gândesc la Claude Monet, la Catedrala Notre-Dame din Rouen și decid să continui, să găsesc o altă lumină, o altă perspectivă.

Ioan Felician SORAN

Notă: Pentru redactarea materialului de mai sus am consultat cel puțin următoarele surse:

Basil of Caesarea, http://en.wikipedia.org/wiki/Basil_of_Caesarea

Basile de Césarée, http://fr.wikipedia.org/wiki/Basile_de_Césarée

St. Basil the Great, <http://www.newadvent.org/cathen/02330b.htm>

Sfântul Vasile cel Mare, <http://www.crestinortodox.ro/sfantul-vasile/sfantul-vasile-mare-74672.html>

Vasile cel Mare, http://ro.wikipedia.org/wiki/Vasile_cel_Mare

Saint Basile, http://jesusmarie.free.fr/dictionnaire_de_theologie_catholique_lettre_B.html

Benedict of Nursia, https://en.wikipedia.org/wiki/Benedict_of_Nursia

Benoît de Nursie, https://fr.wikipedia.org/wiki/Benoît_de_Nursie

Abbaye Notre Dame de Jouarre, Racines, Vie de Saint Benoît, <http://www.abbayejouarre.org>

Marius Ivașcu, Viața și minunile Sfântului Benedict, www.osb.org/gen/greg/Grigorie_VIATA_SF_BENEDICT

Benoît d'Aniane, http://fr.wikipedia.org/wiki/Benoît_d'Aniane

Rondelul rozelor ce mor

E vremea rozelor ce mor,
Mor în grădini, și mor și-n mine -
Și-au fost atât de viață pline,
Și azi se sting așa ușor

În tot, se simte un fior,
O jale e la orișicine.
E vremea rozelor ce mor -
Mor în grădini, și mor și-n mine.

Pe sub amurgu-ntristător,
Curg vălmășaguri de suspine,
Și-n marea noapte care vine
Duiioase-și pleacă fruntea lor...
E vremea rozelor ce mor...

Macedonski, „Versuri și proză”, Ed.
Albatros, 1976.

Punct de vedere al Bisericii Romano-Catolică și Greco-Catolică din România în legătură cu proiectul Roșia Montană

Biserica Catolică de ambele rituri din România nu este împotriva dezvoltării economice a țării și nici împotriva investitorilor străini, dar nu poate rămâne indiferentă atunci când viitorul societății și binele comun al poporului român sunt puse în pericol. De aceea, atâta timp cât nu există garanții certe și sigure privind protecția mediului, sănătatea cetățenilor și o îmbunătățire a calității vieții în România, Biserica Romano-Catolică și Biserica Greco-Catolică din România nu pot fi de acord cu proiectul Roșia Montană.

S-au tăiat fără noimă pădurile României, aurul verde al țării, dar cel puțin poporul nostru a trăit mai bine? Știm bine că nu. Ne-au năpădit viiturile distrugând vieți și bunuri. S-a dat subsolul țării, petrolul, aurul negru al României și ce putem spune? Poporul trăiește mai bine? Știm bine că nu. Plătim la fel de scump sau mai scump benzina decât țările care nu au pic de petrol în subsolul lor. Se încearcă să se dea mai pe nimic aurul galben al României; și pe lângă faptul că poporul român nu pare că va trăi mai bine, vom lăsa moștenire un lac de cianuri generațiilor următoare și un noian de pericole pentru sănătatea și bunăstarea lor.

Biserica Romano-Catolică și Biserica Greco-Catolică nu vor să fie părtașe la un asemenea păcat grav împotriva binelui comun al întregii țări și de aceea se pronunță împotriva proiectului Roșia Montană, fiind astfel alături de toți cei care vor binele generațiilor de azi și de mâine ale poporului nostru.

Ar fi necesare comisii și dezbateri publice care să studieze cum să nu mai plece tinerii din țară; cum să fie tratați bolnavii în spitale conform demnității umane; cum să fie ocrotiți copiii și bătrânii. Căci azi și mâine și mereu oamenii sunt adevăratul aur al poporului nostru. Până nu vom avea garanțiile de mai sus, propunem Guvernului retragerea proiectului de lege privind Roșia Montană și facem apel la întreaga clasă politică din România să guverneze în mod responsabil, căutând binele comun al tuturor cetățenilor țării și nu interesele proprii.

În numele episcopilor catolici din România,

†Ioan Robu

Arhiepiscop Mitropolit de București,

Președintele Conferinței Episcopilor Catolici din România

Colectivul redacțional:

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)